

Előfizetési árak:

Egész évre · 20 kor. — fill.
Félévre · · 10 » — »
Negyedévre · 5 » — »
Egy óra · · 1 » 70 »
Egyes szám ára 8 fillér

Kiadóhivatal:

Mária-utca 1. sz.
hol az előfizetések és a hirdetések elfogadtatnak.

Szerkesztői iroda:

Mária-utca 1. sz.
első emelet,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot

vissza nem adunk.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

A legfőbb érdek.

Pécs, 1900. október 8.

Mindenki érzi, sőt tudja, hogy Magyarország egy küzdelmes, válságos politikai korszaknak a küszöbére ért, melyben főszerepet az osztrák alkotmányválság és a közjogi berendezésnek ebből szükségszerűleg bekövetkezendő megváltoztatása fogja játszani. Nincs olyan naiv politikus sem innen, sem túl a Lajthán, aki csak egy pillanatra is bizakodnék abban, hogy az osztrák birodalmi gyűlés feloszlata s az új választások kiírása a látszólag kitűzött célt, egy munkaképes parlament megteremtését eredményezhesse, sőt mindenki meg van róla győződve, hogy az a fajharc, amely a Reichsrathot munkaképtelenné tette, az új parlamentben csak még dühösebben fog folytatódni s így a nyílt abszolutizmusra való áttérés olyan szükségszerűséggel fog fellépni, amely elől a hagyományos osztrák „fortwursteln” politika mellett sem lehet majd kitérni.

Ilyen kilátások között mindenki méltán elvárhatná, hogy a magyar nemzet közvéleménye, de különösen a magyar politikusok az osztrák viszonyoknak megfeszített figyelemmel való kísérése mellett minden erejükkel készüljenek a bekövetkezendő közjogi átalakításokra s ezekben Magyarország állami önállóságának elszánt védelmére és erőteljesebb kidomborítására.

Sajnosan tapasztaljuk azonban, hogy a magyar közvélemény ezekkel a készülődő eseményekkel szemben csaknem teljesen indifferens, a politika aktív szereplői pedig a Pató Pál-féle álláspontra helyezkednek és semmiféle határozott irányt nem szabnak a nemzeti közvélemény kialakulására; összes bölcsességük abban merül ki, hogy be kell várnunk az osztrák alkotmány válságát tényleg fölidéző eseményeket s majd csak akkor foglalunk állást velük szemben.

Sokkal jobban izgatja őket saját becses cszemélyük érdeke s minden igyekezetüket arra fordítják, hogy a bekövetkezendő választásoknál a mandátumot biztosíthassák maguknak. Innét van az, hogy manapság a személyes kérdések dominálják a magyar politikát s a legutóbbi főispáni kinevezések nagyobb hullámban hozták

a kedélyeket, mintha Ausztriában már tényleg kihirdették volna az alkotmány felfüggesztését.

A főispáni kinevezésekről cikkeznek az újságok, erről folyik a beszéd a klubban, az utcán, a kerületekben s mindenki kombinálgatja, hogy milyen befolyással lesznek ezek s a még bekövetkezendő főispán változások a választásokra. Én édes Istenem! hát ide lyukad ki az új rendszer, a jog, törvény és igazság uralma, az oly fennem hirdetett tiszta választások, hogy a tisztelt honatyák nem a választók hangulatából, hanem abból kombinálnak újra megválasztásuk esélyei felől, hogy ki ül anna a vármegyének a főispáni székhében, a hol kerületük fekszik. Arról alig esik szó, hogy az új főispánok kinevezése milyen befolyással lesz a közigazgatás szellemére és menetére, de annál sürűbben taglalgatják, hogy milyen politikai pártárrnyalatnak a hívei az új satrapák s abból, hogy a menesztett főispánok Tiszának és Bánffy-nak voltak a hívei, az újak pedig Apponyinak, vagy magának Széll Kálmánnak az emberei, fölismerek a változott szélirányt és sietnek a köpönnyet arrafelé fordítani.

A tiszta választások tehát megint csak a főispánok protektorátusa alatt fognak lefolyni s Széll Kálmán is azért viszi véghez most a nagy tisztogatást, hogy a főispáni karral teljesen rendelkezessék a választások befolyásolásában. Lesznek megint hivatalos jelöltek, akiket a kormányelnök fog kiválogatni. — hiszen a „választásokat Széll Kálmán fogja vezetni” — a főispánoknak pedig ki lesz adva a bizalmas utasítás, hogy ezeket támogassák. Mindez bizonynyára simábban, kevésbé botrányos módon fog történni, mint a hírhedt Bánffy választások alatt, de az eredmény lényegileg mégis az lesz, hogy a kormányhatalom egész befolyását latba fogja vetni a mandátum-vadászatnál.

Máris olvassuk a kormánypárt egyes tekintélyesebb organumaiban, hogy Széll Kálmán maga fogja megcsinálni pártját úgy a képviselőházban, mint azon kívül. Ő maga válogotja ki azokat a tényezőket, akiket a saját politikai irányához képest alkalmasoknak tart. *Igen nagy lesz a rostálás* és a Ház mostani tagjai közül épen

azok, kik az eddigi különböző pártpolitikai rendszereknek pronoszírozott képviselői voltak, körülbelül a *Ház fele fog kimaradni* a jövő választásokon.

Nos, nem foghatja ránk senki, hogy valami nagy előszeretettel viseltetnénk a Bánffy-választásokból kikerült három milliós parlament iránt s a rostálást mi is a legnagyobb mértékben szükségesnek tartjuk, de ha nem akarunk játszani a szavakkal s a parlamentet megint meghamisítani, akkor ne Széll Kálmán válogassa ki magának megválasztandó pártját, hanem hagyja a rostálást azokra, akik erre a népképviselőt alapelve szerint egyedül illetékesek, bizza ezt Magyarország választóközönségére.

Mert a mint most indul a dolog, megint ott leszünk, ahol eddig voltunk s parlamentünk megint csak torzképe lesz az igazi népképviselőnek, a melyet nem a választók szabad akaratára, hanem a kormány kijelölése és befolyása fog egybeállítani. Ebben a mi honatyáink annyira bizonyosak, hogy a mandátumot nem az ország érdekeinek elszánt védelmével keresik a saját választóiknál, hanem kedvében iparkodnak járni a „választásokat vezető” miniszterelnöknek, hogy ez őket is azok közé a tényezők közé sorozza, akik az általa inaugurált politikai irány érvényesítésére alkalmasak. Mert csak így biztosíthatják maguknak a hivatalos jelöltséget, a mi most is csak úgy, mint régen, jobban biztosítja a mandátumot a választók akármilyen nagy bizalmánál.

Már pedig a mandátum birtoka a legfőbb érdek, a mely előtt eltörpül minden közjogi és közgazdasági érdeke az országnak. Azt a legfőbb érdekét inkább kielégítheti a választások atyamestere, a miniszterelnök, mint maguk az ide-oda hajladozó választók: nem nehéz hát az elhatározás, hogy kinek a kedvét keressék.

Vármegyei közgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1900. október 8.

Tekintélyes számban jelentek meg ma a törvényhatósági bizottsági tagok a megye őszi rendes közgyűlésén. Pedig a tárgysorozat, bár összesen 171 pontból állott, nem nyújtott

Csuda olcsóság a BÉKA boltban!

Őszi és téli piquet paplan, zsebkendők, frofir és damaszt törülközők, továbbá vászon, kanavász, chiffon és grádli meglepő olcsón; szép választék selymekben és női ruhaszövetekben, új barchetek minden lehető színben és minőségben csak a BÉKA-nál kapható olcsón.

Irgalmasok-utca 10. sz. (Saját házban.)

valami sok érdekes tárgyalni valót s csupán egy-két községi ügy helyezett kilátásba — a miként úgy is történt — nagyobb vitát.

Báró Fejérváry Imre dr. főispán pont 10 óraker megnyitván a közgyűlést, felolvas-tatott a király köszönete a 70-ik születésnapja alkalmából hozzá intézett hódoló feliratra. A legmagasabb kéziratot a bizottsági tagok állva hallgatták végig; zúgó eljénekkel kísérték és a közgyűlés hódoló tisztelettel vette azt tudomástul. Erre következett

az alispáni jelentés.

E jelentés szerint *gazdasági viszonyaink* általán véve kielégítő; a termés közepes volt. A kukorica terméskilátások közepesek és a száraz időjárás folytán a törés némely helyen már megkezdődött. A burgonyaszedés eredménye elég kedvező volt. Szőlőtermésünkre nézve a most folyamatban levő szüret kielégítő eredménnyel biztat és különösen minőség tekintetében a bor kiválónak ígérkezik.

Az uralkodó száraz időjárás a talaj megművelését nehezíti és e miatt az őszi gabonafélék vetése lassan halad. Ugyancsak a nem rendes időjárás okozza a mezei egerek és pockok általános elszaporodását, ezeknek irtására már a földművelésügyi miniszter részéről is rendelkezés történt.

A gazdaközönségre különös fontossággal bír a gazdasági munkás és cselédpénztárról alkotott 1900. XVI. t.-c, melynek életbeléptetését a földművelésügyi miniszter állapítja meg.

Nagyobb *elemi csapás*, vagy jelentékenyebb kár az évnegyed folyamán be nem jelentetett.

Folyó vizeink állása az évnegyedben folyton apadó volt, úgy, hogy most, különösen a Dunán, az alacsony vizállás folytán a hajózás akadályokkal jár. Ezen vizállás azonban a folyamatban levő töltéserősítési munkálatok fogantatására előnyösnek mutatkozott.

Közbiztonsági viszonyaink és állapotaink az elmúlt évnegyedben általán véve kielégítőek voltak; jelentősebb mozgalom nem észleltetett. Az arató munkásoknál hatósági beavatkozás szüksége föl nem merült.

Asz egyletek száma 244, melyből esik a pécsi járásra 16, a baranyavári járásra 45, a siklósi járásra 44, a mohácsi járásra 69, a hegyháti járásra 26, a pécsvaradi járásra 28, a szentlőrinci járásra 16; az elmúlt évnegyed

folyamán 2 egylet keletkezett újonnan és pedig: a pécsi és szentlőrinci járásokban 1—1.

A *közegészségügyi viszonyok* általában elég kedvezők voltak. A hevenyfertőző kórok közül csak a hasihagymáz lépett föl valamivel nagyobb számban. A betegségek lefolyása csak a roncsoló toroklobnál volt súlyos jellegű, míg a többi fertőző kórok — mely utóbbiak közül a hevenygyomorbeli bántalmak és a váltóláz fordult elő gyakrabban — igen enyhe lefolyásúak voltak.

Trachoma összesen 3 esetben lett bejelentve. Szokatlan nagyságot ért el a veszett állatok által történt marások száma, mert összesen 19 eset lett hivatalosan bejelentve, melyek közül 17 oly esetben, hol a megmaró állaton a veszettség állatorvosilag megállapított, a megmaró egyén a budapesti Pasteur-intézetbe küldetett.

A véletlen és erőszakos halálesetek is aránylag nagy számokkal szerepelnek ezen évnegyedben, az előbbieket 13, az utóbbiak 6 esettel.

Az első segélynyújtás és életmentésben való kitanítás a kör- és járásorvosok által nagyban előrehaladt.

A védhímlőoltás és újraoltás nagyrészt befejeztetett. A gyógyszeráraknak évi rendszeres megvizsgálása folyamatban van.

A harkányi gyógyfürdő megvizsgáltatván, kisebb hiányok leszámításával általában rendben találtatott. Nagyobb intézmények ezen fürdővádban nem történtek. A fürdő látogatottsága az előbbi éveknél valamivel nagyobb volt. A fürdővádban a szokott időben (szept. 15 én) bezárattott s ekkor az évi zárúléis is megtartatott. Az ugynevezett cédulás bábák kiképzésére a pécsi közkórházban tartatni szokott tanfolyamnak f. évi költségeire a belügyminiszterium 2000 koronát folyósított, kilátásba helyezvén ezen összegnek további adományozását, egyszersmind évi 800 korona segélyt oly községek számára, melyek e nélkül bábajelöltet nem volnának képesek a tanfolyamra küldeni; mégis azon föltétel alatt, ha a megye törvényhatósága évente legalább 40 cédulás bábának kiképzését kimutatja.

Lényegesebb változás a vármegye egészségügyi személyzetében csak annyiban történt, hogy a rácpetrei körorvosi állás dr. Szendrődy Károly orvossal lett választás útján betöltve,

ki ezen állását azonnal el is foglalta és Mágocson dr. Stauber Hugó magánorvos letelepedett.

Baranyavármegye *állategészségügyi állapota* a lefolyt évnegyedben, viszonyítva az ezt megelőző évnegyedhez, némi javulást mutat, miután a legveszedelmesebb állati betegség, a sertésvész, ezen évnegyedben kevesebb községben lépett fel s többnyire szórványos jelleggel.

A lótenyésztési hármass bizottság jövő 1901. évre 24 *fedeztetési állomást* összesen 15 ménnel hozott javaslatba, a következő kimutatás szerint:

A fedeztetési állomás: 1. Bács 3 ménnel, 2. Baranyavár 2, 3. Baranya-Szent-Lőrinc 5, 4. Bellye 3, 5. Beremend 2, 6. Bükösd 2, 7. Csuza 3, 8. Dályok 2, 9. Gödre-Szent-Márton 2, 10. Herceg-Szöllős 4, 11. Kácsfalu 4, 12. Kistelek 3, 13. Laskó 2, 14. Lipova 2, 15. Mohács 2, 16. Nagy-Harsány 2, 17. Nemet-Bóly 6, 18. Nyomja 3, 19. Pécs sz. kir. város 2, 20. Siklós 2, 21. Szt.-Dienes 4, 22. Villány 3, 23. Viszló 2 és 24. Vörösmart 2 ménnel.

A *magánmének vizsgálata*: Szentlőrincen nov. hó 6-ára, Sellyén nov. hó 7-ére, Pécsen nov. hó 8-ára, Monostoron nov. hó 9-ére, Mohácson nov. hó 10-ére, Pécsvaradon nov. hó 11-ére, Siklóson nov. hó 12-ére, Sásdon nov. hó 13-ára tüzetett ki.

Törvényhatósági közutaink állapota kielégítő. Az előirt fedényag már egészben kiszállított és bizottságilag átvétetett. A folyamatban levő törvényhatósági közúti építkezések a mágocsi utszakasz kivételével jelentékenyen előrehaladtak, úgy, hogy azok az egész évnegyedben kitűzött határidőig befejezést fognak nyerni.

A *pénztári forgalmat* illetőleg a házipénztár évnegyedes zárlatakor a főösszesítés szerint találtatott:

készpénzben: 92.410 kor. 36 fill.

kötvényértékben: 1.278.586 kor. 20 fill.

Összesen: 1.370.996 kor. 56 fill.

A gyámpénztárban szeptember hó végével volt:

készpénzben: 22.613 kor. 42 fill.

kötvényértékben: 3.130.219 kor. 48 fill.

Összesen: 3.152.832 kor. 90 fill.

A honvédtisztképző iskolák alapítványaira 1898 és 1899. évekre megszavazott

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

A gyenge pillanat.

— A „Pécsi Figyelő“ eredeti tárcája. —

Irta: Hegyháti.

Csak hosszas nógatással sikerült megalkotaniok a tarokk partiet, pedig épen négyen voltak, mind szenvedélyes játszók: Kercsényi Miklós alispán, Tihanyi Géza szolgabíró, Kómályi megyei főszámvéző és Áldássy a vendégszerető házgazda.

Persze, tisztán férfi társaságban mi gondot sem okozott volna a játszma, de a csinos Áldássyné s az épen nála időző özvegy Horákné jelenléte más, élvezetesebb szórakozás reményével kecsegtette a közigazgatás lassu, de az udvarlás permanes, örök ifju lovagjait.

A hölgyeknek nagyon is inyére volt, hogy legalább a játszma tartamára magukra maradva, megmenekednek a deresedő Don Juanok öt évtizedes öntelt bokjaitól s sietve vonultak a szomszédterembe.

— Ügy örülök, hogy megszabadulhattunk — szölt Áldássyné gyengéden maga mellé ül-tetve barátójét, — ez a Kercsényi olyan éretlen, még azt hiszi, hogy hatvan évével a hátán meghallgatom. Igazán nevetséges.

— Hát még Tihanyi — szölt Horákné duzzogva — tudod, a szemtelenségig tolakodó. Ezek a közigazgatási urak azt hiszik, hogy a világ legalább is ő körülöttük forog.

— Nő persze, ha még volna bennök valami vonzó, de így . . . tudod, olyan anti-patikusak előttem.

— Biztosítalak, én előttem is.

— Hanem, képzeld, kit láttam a tegnapi kirándulásomon.

— Hogyan, te is ott voltál? Sikerült?

— Nem épen. Tudod, ezek az asszonyok a boszantásig vittek a klik-rendszerüket. Itt három, ott négy asszony huzódott felre, mintha persze csak ők lettek volna azok a kiváltságosak, a kiknek tömjénezésére rendeztetett volna a kirándulás.

— Jó, hogy nem mentem el, tudod valami úgy sugta, hogy majd nem érzem jól magamat.

— Megbántam én is, de nem is látnak többé maguk között azok a pávák.

— De hát kit is láttál?

— Ah igen, találd ki.

— Mit tudom én. Nő, férfi?

— Nő.

— Ismerem?

— Hogyne, hisz velünk járt a polgáriba.

— Fogalmam sincs róla, ki lehetett.

— No, megsugom; Gábel Hermin a férjével. Alig akartam hinni szemeimnek, de ő volt.

— És mi van ezen különös?

— Mi? Te nem is hallottad volna? Csodálom. Az egész város tele volt vele. Mikor is volt, ja, épen husvét hétfőn megszökött Répesi festővel, és . . . ah, hallatlan, a férj karján jelen meg. Tudod, majd kővé meredtem.

— Hogy én ezt nem hallottam, pah, hiszen a Szepességben voltam akkor. De, hát mi van ezen?

— De kérlek, megszökik egy festővel, és most . . . ez hallatlan.

— Tudod, magunk közt legyen mondva, Hermin helyében én sem tettem volna különben, azzal a különbséggel, hogy nem engedtem volna magamat visszaszöktetni a férjemhez.

— Ugyan, mi jut eszedbe?

— Haha, te kis falusi liba! Hermin csak most lett igazán érdekes asszony, majd meglásd, mint rajongják körül a férfiak.

— Köszönöm szépen, de ilyen érdekességből egyáltalán nem kérek.

— És neked még soh'se voltak ilyes gondolataid? Ne érts félre.

— Ugyan, hova gondolsz? — szölt neheztetőleg Áldássyné, miközben fülíg pirult.

— No ne érts félre. Tudod, még boldogult férjem életében történt, hogy Horváth, törvényszéki aljegyző, hisz ismered, fess, sneidig gyerek volt, kezdett udvarolni. — Eleinte mibe sem vettem, de utóbb, tudod, elleste egy nyenge pillanatomat és . . . szerelmet vallott. Én olyan zavarban voltam, hogy azt se tudtam, mit feleljek. Olyan szépen, olyan szivhezszólóan tudott beszélni, hogy nem tagadhattam meg egy . . .

— És mi van most Horváthtal?

— Eh, ne is kérdezd. Megnősült. Széni, takarékpénztári igazgatónak a leányát vette el s a bolond most rám sem mer nézni.

— A hálátlan. Ez igazán nem szép tőle. Igazi papucshős lehet.

1% pótdóból létesített alap leszámoltatván, az 50.000 korona alapítvány befizettetett, a fennmaradó 1199 kor. 3 fillér pedig a vonatkozó határozathoz képest a vármegyei monografia kiadási költségeinek fedezése céljából a monografia kiadójának kiutalványoztatott.

Végül a *fegyelmi ügyeket* illetőleg jelenteti az alispán, hogy tisztviselő ellen egy esetben hozatott fegyelmi határozat, ugyanis az árv. kiadó 200 korona pénzbírsággal sújtott. A községi közegek közül fegyelmi eljárás alá vonattak: a vaszari és dályoki körjegyzők, a dunaszekcsői községi bíró és pénztáros, ugy Szalai Eszter, iványi szülésznő; fegyelmi marasztaló határozattal befejezést nyert a dályoki és vémenői körjegyzők, vaszari és sellyei előjáróság, ugy az Ózd községi szülésznő fegyelmi ügye, továbbá fölmentő határozattal a baranyavári körjegyző fegyelmi ügye. A többi fegyelmi ügyek folyamatban vannak. Rendbíróság tisztviselő ellen 3 esetben alkalmaztatott összesen 15 korona erejéig; községi közegek ellen e címen 26 esetben 188 korona rovatott ki.

E jelentést *Benkő Gyula* indítványára a közgyűlés felolvasatlanul tudomásul vette s nem is szót senki hozzá.

Következett a belügyminiszter rendelete, melylyel az *ambuláns számvevői állás* rendszeresítésére vonatkozó közgyűlési határozatot *nem hagyja jóvá*. Valamint egy másik rendelete, melylyel *jóváhagyja* a tisztviselők évi fizetési többlete után 10 százaléknak a nyugdíjalap javára leendő befizetését. A módosított megyei nyugdíj szabályrendeletet a miniszter szintén jóváhagyta.

Báró *Fejérváry Imre dr.* főispán indítványozta most, hogy a tárgysorozat 171 ik pontja vétessék tárgyalás alá, a mely

a földművelési miniszter üdvözlése tárgyában tett indítvány volt. A közgyűlés ezt elfogadván, *Margittai Péter* és társai által benyújtott indítványt olvasta fel *Reeh Dezső* tb. főjegyző, a mely oda konkludál, hogy a megye közönsége *Darányi Ignác* földművelési minisztert a mezőgazdaság érdekében kifejtett működéséért üdvözlölje és iránta bizalmát fejezze ki

Margittai Péter szóval is megokolta indítványát. Ismeretes — ugymond — mindenki előtt a miniszter párisi szereplése, a mikor is a nemzetközi gazdakongresszuson a magyar mezőgazdaságot aként képviselte, hogy való-

ságos diadalt ült. A kongresszust berekesztő banketten a miniszter pohárköszöntőt mondott, hangoztatván, hogy a magyar és a francia gazdák ne a széthúzó érdekeket szolgálják, hanem keressék a közös érdekkapcsokat. E reményben a mezőgazdaság diadalára üritette poharát. S ekkor, mikor általános volt az öröm, hogy a „grand nation” mennyire ünnepli a minisztert, két budapesti lap félremagyarázta a miniszter pohárköszöntőjét s megtámadván őt, reakcionárius velleitásokkal vádolta. Láttán azt a közvélemény, hogy a miniszter akkor, mikor a mezőgazdasági eszmét ohajtja diadalra juttatni, ilyen igaztalan támadásoknak van kitéve, felindult s gazdasági egyletek s törvényhatósági bizottságok egykép siettek a minisztert e törekvéseért üdvözölni s iránta bizalmukat kifejezni. Erőt és akaratot látnak működésében, melylyel a mezőgazdaságot fejleszti, a kisbirtokosok érdekeit előmozdítja és a munkásnép helyzetét javítja s ilykép a nemzet boldogulását segíti elő. Baranyamegye se maradhat ily körülmények között hátra a miniszter üdvözlésében s ezért indítványozza, hogy a megye közönsége feliratilag üdvözlölje *Darányi Ignác* földművelési minisztert a mezőgazdaság érdekében eddig kifejtett működéséért s iránta a jövőre bizalmát fejezze ki.

Hangos éljenzés fogadta e beszédet s az indítványt a közgyűlés egyhangulag elfogadta.

Az állandó választmány jelentései következtek ezután. Az 1901. és 1902. évekre szerkesztett *közüti költségeloirányzatot* elfogadta a közgyűlés, azzal, hogy az 1901. évre a bevételek 397,326 kor. 12 fillérben, a kiadások 478,245 kor. 99 fillérben állapították meg s így a hiány 80,919 kor. 87 fillért tesz ki. Az 1902. évre a bevétel 397,826 korona 12 fillért, a kiadás 483,169 kor. 39 fillért s a hiány 85,343 kor. 27 fillért tesz ki. A három kézinapszám megváltási ára 3 koronában, az egy igás napszámé 6 koronában s az utadó 10 százalékban állapították meg. A hiány fedezésére államsegélyt fognak kérni a minisztertől.

A megye jövő évi költségvetése 316,324 kor. 80 fillér kiadással, 310,622 kor. 40 fillér bevétellel állapították meg s a mutatkozó 5702 kor. 40 fillér hiányra pótvavadalmazás kinyeréseért a belügyminiszterhez fognak felírni.

Két irnoki és egy hivataliszolgai állás szervezése szükséges lévén, erre állami java-

dalmazásért újból felír a megye közönsége a belügyminiszterhez.

Csúza község a kisköszeg-monostori helyiérdektől vasutra 40 ezer koronát szavazott meg. E határozatot, mivel nem szabályszerűen hozatott, a közgyűlés megsemmisítette.

A *szentlőrinci megyeház* 1536 kor. 62 fillért kitevő javítási költségei fedezésére állami segélyt kérni határozta el a közgyűlés.

A megye területére minden járásba 1—1 állami állatorvost kérnek s a központba is egyet, a központi járási állatorvoson kívül, mint az alispán mellé rendelő szakközeget.

A gazdasági szegődményes (konvenció) *cselédek lakásairól*, továbbá a *faiskolákról és fásításokról*, a *temetőkről és temetkezésekről* szóló szabályrendeleteket elfogadta a közgyűlés.

Hásságy községnek a hirdi közegészségügyi körből a németbolyi körhöz leendő átcsatolását, mint közigazgatási szempontból célszerűtlent, nem fogadták el.

Nagyobb viták

községi ügyeknél voltak.

Igy *Mohács* nagyközségnek az iskolai fajárandóság megállapítása tárgyában hozott határozatánál elsőnek *Jagits József* szólalt fel, ki a határozatot feloldani indítványozta. *Stajevits János* és *Benkő Gyula* a határozat elfogadása mellett beszéltek. Végre is a közgyűlés a határozatot feloldotta és elrendelte annak megállapítását, vajjon a község és a felekezeti iskolák között milyen arányban áll lenni a fajárandóság kötelezettsége?

Kisfalud község az ottani körjegyző mellé ideiglenes segéderő kirendelése ellenében jogorvoslással kíván élni s erre ügyvéd felfogadására perköltséget szavazott meg. E határozatot az állandó választmány megsemmisíteni javasolta, a mi ellen *Jagits József* szólalt fel, veszélyes precedenst látván ebben. *Tormay Károly* alispán pártolta a megsemmisítési javaslatot; *Benkő Gyula* és *Stenge Ferenc* felszólalásai után azonban a közgyűlés a határozathozatalt elnapolta s elrendelte a vizsgálatot annak megállapítása végett, vajjon a segéderő kirendelése a körjegyző saját hibájából vagy a teendő nagy tömege miatt vált-e szükségessé?

Biedermann Rezső Rónádfa pusztája után a fél pótdó kedvezményt megszavazták.

Viszló községnek a felső-erdői ügyben kötött egyezsége ismét nagyobb vitát keltett. *Darázsy Ödön dr.* és *Morvay Ferenc* az egyezség jóváhagyása mellett; *Krasznay Mihály* tb. bíró, *Benkő Gyula* és *Margittai Péter* az egyezség feloldása mellett szólaltak fel s végre is a közgyűlés az egyezségtől jóváhagyását megtagadta.

Toldy Ignác mohácsi városbíró lemondása elfogadtatott

A *berkesdi* körjegyző mellé segédjegyzői állás rendszeresítését jóváhagyta a közgyűlés, dacára egy kékbeli polgár ez ellen történt felszólalásának.

A *himesházi* körjegyzőséghez segédjegyzői állás rendszeresítése ügyében *Német Lipót*, *Stajevits János* és *Jagits József* szólaltak fel, az ügyet elhalasztani kérvén a tényállás tisztázása végett. *Heckenberger Konrád* hosszabb beszédben kelt ki az állás rendszeresítése s a nép megterhelése ellen. A közgyűlés az ügyet ezek után levette a napirendről s bővebb előkészítés után fognak benne határozni.

A *mágocsi és bikali* segédjegyző állások rendszeresítését *Máthé Ödön* felszólalása után jóváhagyták.

A *kézi zálogüzletekben* a szedhető kamatot arany, ezüst és egyéb után 12%-ban és ruhaneműek után 20%-ban állapították meg.

Gróf Majláth György bakócai hitbizományát, *Grósz Antal* Vaskapu pusztáját, *Mándy Béla* Téseny-pusztáját, *Engel A. és fia* cég Szopok és János pusztáját önálló jelleggel ruházta fel a közgyűlés.

-- De még milyen.

-- Tudod . . . megnézem, mit csinálnak az urak.

-- Csak nem kívánod társaságukat?

-- Isten meants!

Áldássyné lábujjhegyen az ajtóhoz surrant s miután meggyőződött, hogy a férfiak mind helyeiken ülnek, visszaosont barátnője mellé s titokzatosan sugta:

-- Nézzem, nem-e hallgatózik egyik, de oly főnhangon vannak, hogy akár — agyuzhatnánk.

-- Képzelem, ha magukban vannak . .

-- Tudod, néked elmondom, de csak neked . . . Egyszer nekem is volt olyan gyenge pillanat, mint neked.

-- Ne mondd, ez érdekes. Beszélj el.

-- Alig hat hetes házas koromban férjem veszedelmes gyomorbeteg kapott. Vagy négy hétig feküdt az ágyat. Egy alkalommal Szomori Dezsőnek valami értekezni valója volt a férjemmel. Természetesen én fogadtam. Bizonytalán ő is észrevette, hogy megjelenése iszonyu zavarba hozott. De nem csoda. Hisz tudod, járt is házunkhoz. Nem volt valami szép, de a modora olyan behizelgő, a beszéde oly édeskés. és azok a gyönyörű novellák, a miket a lapokba irt . . . őszintén megvallva, mindig szerettem társaságát.

-- A bevezetés meglehetősen hosszú.

-- Tehát én fogadtam. — Első tényével máris megmutatta, hogy finom, művelt ember, oly kifo ástalan eleganciával csókolt kezét, hogy bizony ezt férjemtől hiába várom.

-- Ugyan, hagyd el, a férjek rettenetesen önzők.

-- Aztán kérdezte, hogy vagyok, mint vagyok és . . . szeretem e még?

-- No nézd csak . . .

-- Természetesen azt akartam felelni, hogy: nem, de ezt be sem várta, hanem . . .

-- Hanem?

-- Megölelt. Jaj, az Istenért, kiáltottam, persze sugva, itt a mellékteremben fekszik férjem, ha észrevenne valamit. De nem használt semmit. Annál tüzesebben ölelt magához és csókolt, csókolt, hogy alig birtam lélegzetet venni.

-- Légy az enyém, egyedül az enyém — suttogta szerelemittasan.

Én ellenálltam.

-- Hát nem szeretsz? — kérdezte azzal az ellenállhatlan hangjával, és tudod, nem voltam képes — ellenállani. Ezer szerencse, hogy a férjem mit sem vőn észre.

-- Igazán nagyszerű Ez a Szomori Dezső nagy kópé. És azóta?

-- Csak ritkán találkozunk.

A férfiak befejezték a játszmát s nagy robajjal törtek a hölgyek szobájába.

-- Ah, már tíz óra — szólt a kis özvegyke — lesz szives hazakísérni Kercsényi ur?

-- Kérem, a legnagyobb készséggel.

-- Reményem, nem lesz gyenge pillanatod — szólt Áldássyné sugva barátnőjéhez s hamiskásan ölelte át férje nyakát.

A vármegye tulajdonát képező siklósi epreskert eladását kimondotta a közgyűlés.

A vármegyei nyugdíjalap segélyése végett újabb felterjesztést intéznek a belügyminiszterhez.

A mezőgazdasági bizottsággal a megyei gazdasági egyesület egybeolvasztását fogadta el azután a közgyűlés, mely egész csomó községi ügyet intézett el még ezután, mikor azonban már a delet is elharangozták s bizony a terem csaknem egészen kiürült.

A megejtendő bizottsági tagválasztások határidejét november tizenötödikére tűzte ki a közgyűlés. A pellérdi választókerületbe elnöknek dr. Krasznay Jenőt, helyettesének ifj. Brázay Kálmánt; a szalántaiba Szauder Antalt, helyettesének Olasz Gábort; a ráckozárba dr. Krausz Gzőt, helyettesének Ihrig Vilmost; a magyarbólyiba Bosnyák Izidort, helyettesének Tóth Vilmost; a németbólyiba Eöry Lajost, helyettesének Schneider Vilmost s végül a szentlőrincibe dr. Rameszhoffer Jánost s helyettesül Benyovszky Mórt küldte ki a közgyűlés.

A honvéhadapródiskolai alapítványi helyre Bácsmegey Géza Adolf, dunaszekcsői ifjút mutatja be a közgyűlés.

Törvényhatósági munkásközvetítőnek Nagy Pál, ötdaljegyzőt; helyettesének Luizer Jenő, tb. aljegyzőt jelölték ki.

Végül Pécs városnak a köztisztviselőknek a községi teherviseléshez bevonása tárgyában kelt fölüiratát pártolni határozta el a közgyűlés, mely déli egy óra után ért véget.

Hirek.

Pécs, 1900. október 8.

Az erkölcsről.

A belügyminiszter kimondta, hogy a szállodákban és vendéglőkben szobalánynak csakis tisztességes nőket szabad alkalmazni.

Erkölc!

Micsoda ostoba fogalom, ki beszél manapság az erkölcsről; vagyunk már annyira modernek, hogy kissé unalmasnak találjuk ezt a sokat elcsépezt frázist, mely legtöbb esetben csak kendőzése a szemérmertlenségnek. Így szólt a napokban egy tul modern gondolkozású sokat tapasztalt uriember!

És én olvasva a belügyminiszter legújabb rendeletét, elgondolkozom szavain. Mennyi igazságot rejt magában a cinikus uriember beszéde, milyen megdöbbentő képe ez a mostani társadalomnak, mikor az erkölcsöt hivatalos uton kell elrendelni.

Orült módon rohan a mai társadalom egy része a szédítő lejtőn a posvány, az erkölcsstelenység undok lejtője felé.

Csak felve merünk a rákfenéhez hozzányulni, pedig az a dekadencia, mit néhány év óta társadalmunk erkölcsében tapasztalhatunk, szörnyű világításban mutatja be a modern erkölcsöket s szükségszerűnek mutatkozik, hogy foglalkozunk vele.

Az utcai lovagokat pofonokkal kell megtanítani a tisztességes nők becsületének tiszteletére, míg más oldalon a férfiak felé ezer oldalról kacér nők biztató kacsintása repül és az éjjeli pillangók egész raja ostromolja a magányos férfit. Az erkölcsi posvány a társadalom minden rétegéből szed áldozatot, csak hogy míg némely helyütt piacra viszik a szemérmert, máshol homályos boudoirokban, titokban terjed az erkölcsstelenység.

A modern társadalom erkölcsi életének szomorú tükrében, hazánk társadalmának képe szerencsére még eléggé halovány. Ámbátor nálunk is erősen kierzik már a fertő által megmértelyezett levegő. Eleinte orrunkat csavarja az új légkör, később megszokjuk s természetesnek találjuk, s csak akkor döbbenünk meg már, mikor az erkölcspszutulás szomorú, vagy viszataszító áldozatai uton-utfélen élnek akadnak.

A hinár polyp karjai a közép és az az alsó osztály rétegeiből ragadják magukhoz a legtöbb áldozatot. A szegénységet könnyű megélhetéssel csak a bűnös élet révén lehet felváltani s mivel a könnyű megélhetést a legtöbbben jobban szeretik a szegénységénél, a prostituáltak száma egyre szaporodik.

A vidéki vendéglők és szállodák jó része hosszú esztendőket óta a legnagyobb erkölcsstelenység tanyái voltak.

A elfajulás ellen talán lehetett volna védekezni, de a hatóság, a rendőrség rendszert szemelt hunyt a botránys állapotok előtt. A miniszter kiadta rendeletét, de valószínű, hogy az erélyes hangú intézkedés szintén meddő marad, mert hát az ellenőrzés, tetszik tudni, a felügyelet fölötté gyenge s eredménytelen szokott lenni.

Erkölc! Vajjon csakugyan unalmas elcsépezt frázis, csupán kendőzése a szemérmertlenségnek? P.

Naptár 1900. október 9-én.

Naptár: Kedd, okt. 9. — Róm. kath.: Dénes. — Prot.: Dénes. — Görögkel. (szep. 26.) János. — Zsidó: Succot ünnepe. — Nap két 6 óra 12 perckor; nyugszik 5 óra 21 perckor. — Hold két délután 4 óra 51 perckor délután; nyugszik 6 óra 36 perckor reggel.

Időjelzés. A központi meteorológiai intézet jelzése szerint: változás nem várható.

Közigazgatási bizottság ülése a megyeházán d. e. 9 órakor.

Színház: »Minta férj«; itt először.

(Az aradi vértanúk emlékezete.) A pécsi állami főreáliskola Eötvös önképzőkörre tegnap délelőtt az aradi tizenhárom vértanú emlékezetére diszülést tartott, melyen az intézeti tanárok közül megjelentek Gallovich, Simon, Kálmán és Szegedy. Az önképzőkör elnöke, Sasváry Sándor szépen kidolgozott elnöki beszédében utalva az aradi eseményekre, az emlékünnap fontosságát méltatta. Utána Graf Károly szavalt egy alkalmi költeményt nagy hatással, nemes hévvel. Stern Dávid pedig az aradi tizenháromról tartott egy irodalmi színvonalon álló felolvasást. Ezt követte Jokics Tivadar kiváló szaválata. Várady Antal költeményét: »Tizenhárom«, szaválta el ifju tüzzel, lángoló szenvedélyvel. A hazafias ünnepély programját Kovácsffy Dezső ünnepi beszéde fejezte be, melyet, a mily nagy gonddal dolgozott ki, épp oly mesterileg adott elő. Az általános vélemény szerint, ez a záróbeszéd képezte a műsor legfényesebb pontját.

(A Zsolnay-szoborra) a pécsi kereskedelmi- és iparkamarához érkezett adományokról XXXI. kimutatás: A XXX. kimutatás összege: 16662 kor. 46 fl. Kunszentmiklósi ipartestület gyűjtése 5 kor. 27 fl. Brisis Géza, Pécs gyűjtése: M. Á. V. altiszti olvasókör Pécs 3 k., Soós Ferenc 2 k., Brisis Géza, Schranz György, Hiller Antal, Kocsis Vilmos, Horváth István, Benkő Zoltán, Lohr György, Hebenstreit János, Domián Mihály, Baranics János, Layer József, Schreiner István, N. N. 1—1 k., összesen 18 k. Szanka Dezső mérnök, Budapest 50 kor. A Zsolnay gyári munkások gyűjtéséhez pótlólag 5 kor. Mattyasovszky Terike, Territet 100 trc = 95 kor., Füleki ipartestület 2 k. Ganter Ferenc gyűjtése: Ganter Ferenc 20 k., Schwarz Károly, Bányai Mihály, Györfvári I., Mestrits Jenő, Schedivy Ferenc, Tomanek Adolf, Zsilinszky Lajos, Weindorfer János, Jakab Imre 2—2 k., Junek Paula 4 k., Ernhaft Ferenc 5 k., Krégez Ágoston, Lechner és Fleischer, P. A., Koch Péter, Marton Sándor, Bencenleitner György, Majerszky József, Strausz Jakab, Winterstein József, Kész István, Borsy György, Szivér István, Winter Henrik, Rougemont Béla, Nagy Sándor, Horváth Gyula, Hoffmann J. Károly, Holecsek Péter, Rossano Antonio, Lechner Péter, Csihalek Sándor, Lenner György 1—1 k., Böhm Manó 10 k., M. B. Budapest, Messinger Budapest, Himler Miksa

Budapest, G. H. Budapest, Geringer Dávid Bécs, Beer és Rosenberg Bpest, Panker Rudolf Bécs, Stern és Eckerheimer Berlin, A. Müller és Tsa Reichenberg, Scherg Vilmos és Tsai Brassó, Barber Izidor és Tsa Bpest, I. Langstein Fiai Reichenberg, Pietsch és Tsa Bécs, Kuhmayer Ferenc és Tsa Pozsony, Lang és Mainz Nürnberg, Kraus Lajos és Károly Reichenberg, Grabovszky Gyula Berlin, Deutsch József Bécs, Lackó N. és Popper A. Bpest, Preisler Testvérek Gablonc, Kohn Lajos Bpest, Polák Lipót Bpest, Kalab Antal Brünn, Braun Áron és fiai Bpest 2—2 k., Sirisaka Andor Bogdása, Löffler Bpest, Zwicker Adolf New-York 1—1 k., összesen 132 kor. Összesen 16971 korona 73 fillér.

(Száger Mátyás temetése.)

Tegnap temették el a pécsi közkórházból nagy részvét mellett a hivatásának áldozatául esett Száger Mátyás közegészségi szolgát, ki a napokban a Lakits-laktanyában támadt tüznél lezuhant az istálló tetejéről s oly súlyos belső sérüléseket szenvedett, melyeknek következtében meghalt. A temetésen megjelentek Majorossy Imre polgármester, Nendtvich Andor helyettes polgármester, Reeh György városi tanácsnok, Tróber Aladár városi főjegyző, a városi tisztviselői kar számos tagja, Vaszary Gyula rendőrfőkapitány, Círer Elek dr. városi főorvos, Tolnai Vilmos dr. s Ludwigh Lajos dr. kerületi orvosok. Kivonultak a temetéshez a Zsolnay-gyári tűzoltók zenekarukkal, a városi tűzoltóság zászlójukkal Oberhammer Antal városi helyettes gazdasági tanácsnok, tűzoltó-főparancsnok vezetés alatt, a pécsi önkéntes tűzoltók, a bányatelepi tűzoltóság egy különítménye s a »Hadastyán«-egylet tagjai zászlójukkal. — A koporsót a pécsi tűzoltóság és a város tisztviselői karának az érdem elismerésül adott, sárga-kék szalagos babér koszorui diszítették. A sirnál, a budaikülvárosi temetőben, a Zsolnay-gyári tűzoltók zenekara egy gyászdallal bucsuztatta el a hivatásának áldozatául esett buzgó bajtársat.

(Olvasó ünnep.) Tegnap a kath. anyaszentegyház ismét Mária ünnepet ült. Az olvasó ünnep volt, a mely napon délelőtt kilenc órakor Possgay József kanonok mondotta fényes segédlettel a nagy misét. Ezen egész hóban az esti órákban a város összes plebánia templomaiban olvasó ajtatosságot tartanak, melyet a pécsi közönség különös előszeretettel kedvel.

(A budai külvárosi katolikus kör.) A téli szezon beálltával a budai külvárosi katolikus kör egész husvétig minden második vasárnap felolvasó estélyt rendez, elterve a tavalyi szokástól, mikor is minden vasárnap este volt ilyen felolvasás. A téli szezon kezdetén az első felolvasó estély tegnap volt s nyolc óra után valamivel kezdődött. A rendes felolvasó estély keretében a budai külvárosi katolikus kör megemlékezett az aradi vértanúkról is. Kiss István hitoktató a régi zsidó szokásokról olvasott fel a Talmúd nyomán. Ezt követte Zsapka, bányagazgatósági hivatalnok felolvasása, ki szépen megszerkesztett ismertetésében kizárólag az aradi tizenhárom emlékével foglalkozott mély hatást kelteve. Végre két-három szavalat is volt, melyeket, mint az előbbieket is, lelkesen megtapsolt a publikum, mely igen szép számban jelent meg a felolvasó estélyen.

(Jogász segélyző egyesület.) A pécsi püspöki joglyceum kebelében az Olvasókör megalakulása után a joghallgatók folyó hó 11-én megalakítják a másik egyesületet, a jogász segélyző egyesületet is.

(Újabb adományok az Incédy-alapra.) Az »Incédy-alap« javára dr. Egrý Béla pécsi ügyvédhez a következő adományok folytak be: Krászonyi Fereuc, Hirschfeld Samuel, Schönwald Imre 10—10 kor., Erős Károly (B.-Lőcs) 3 kor., Molnár Márton (Pellérd) 10 kor., dr. Fleiner Mór (Kaposvár), Rák Imre (Abaliget), Kisfaludy Vidor (Bozsok), Alagits János (Kis-Székely), dr. Silberfreund

Lipót (B. Baán), Anderle József (Kakasd), Pévald Vilmos (Kis Dorog) 2—2 kor., Stenge Ferenc dárdai fősolgabíró gyűjtőívén a következők adakoztak: Stenge Ferenc (Dárda), dr. Narancsik Károly (Dárda) 3—3 kor., Balaskó János (Dárda), Ursziny Pál (Dárda), Kineth Adolf (Dárda) 2—2 kor., dr. Narancsik József (Dárda), Maurer Frigyes (Dárda), Jilly Viktor (Dárda), Czenger Nándor (Dárda), Gaál Sándor (Dárda), Zetl Antal (Dárda), Czingelly Árpád (Dárda), Mészáros István (Dárda), dr. Mutschenbacher Edvin (Dárda), Nagy Jenő Alajos (Dárda), dr. Jellasich Károly (Dárda) 1—1 kor., dr. Borsitzky Imre sásdi kir. jbiró gyűjtőívén következők: dr. Borsitzky Imre (Sásd), Máthé Ödön (Sásd) 5—5 kor., Vargha Jenő (Sásd), Gundy Miklós (Sásd), Feniczky (Sásd) 2—2 kor., Bors Béla (Sásd), Bálint István (Sásd), Magda Elek (Bikal) és Kutasy Vilmos (Szászvár) 1—1 koronát.

— **(A gimnázisták gyűdi zárandoklata.)** A pécsi ciszterci főgimnázium tanulóit tegnap tanáraik vezetése és a szülők részvétele mellett zárandoklatot tartottak a gyűdi ujonnan felállított kereszthez. A tanulóiifjuság s a szülők tegnap reggel felőtkor gyülekeztek a főgimnáziumban, innen átmentek a belvárosi plébániatemplomba, hol Juhász Ervin, főgimnáziumi tanár, négy klerikus kíséretében, az „Úr angyalát” imádkozta el, majd az énekkar „Te vagy földi üdvösségünk” kezdetű templomi éneket intonálta, melynek hangjai mellett a processió elindult. Elől a menetet vezető Juhász Ervin tanár, majd a klerikusok, ezután zászlójuk alatt énekkarokkal élőkön a főgimnázium növendékei s végül a szülők és házigazdák. A processió az állomásra vonult, hol Wolleszky Károly állomásfőnök szivességéből egy külön vonat várakozott rájuk, mely Vókányig vitte az ifjuságot. Vókánytól gyalog átment a körülbelül 450 főnyi processzió Gyűdre, hova félkilencor érkeztek meg. Gyűdön félórai pihenés után harangzugás mellett bevonultak a templomba, hol Gyikos Péter főgimnáziumi tanár mondott misét, míg evangelium után Legár Hugó tanár rövid szentbeszédet mondott Szűz Mária tiszteletéről. A templomból az ujonnan felállított s nagy ünnepségek között a püspök által a közelmúltban felszentelt kereszthez ment az ifjuság, hol Juhász Ervin, a processió vezetője, tartott a kereszti szeretete és tiszteletéről beszédet, a beszéd után pedig a főgimnáziumi énekkar Bitter Illés tanár vezetése mellett templomi éneket énekelt. Dél előtt feltizenkét órakor kezdődött az ebéd, mely körülbelül egy óra hosszáig tartott s aztán felkettőkor gyalog indultak vissza a diákok Vókányba, honnan a háromóra után induló külön vonattal Pécsre utaztak vissza.

— **(A kórházi bizottság ülése.)** A város kórházi bizottsága ma délelőtt tizenegy órakor ülést tartott a városbáza közgyűlési termében, hol Majorossy Imre polgármester elnöklése alatt megjelentek: Erreth Lajos dr. közkórházi igazgató főorvos, Schmidt Antal dr., Kenessey Aladár dr. kórházi orvosok, Pick Ignác dr., Schwarz Frigyes dr., Kaufner Mór dr., Ludwigh Ferenc dr. városi orvos, Cierer Elek dr. városi tiszti főorvos, Oberhammer Antal, városi h. gazdasági tanácsnok, Rauch János főmérnök, Fekete Mihály, városi tiszti főügyész, Záray Károly dr. kereskedelmi és iparkamarai titkár, Károly Ignác apátplébános, Maletter Rezső és Csizmadia Géza, mint a bizottság jegyzője.

Nemcsak Pécsvárosa, hanem Baranyavármegyére is fontos és már régen vajdó, de talán most megvalósuló — kérdés forgott szőnyegen s képezte az ülés tárgyát: a pécsi közkórház fennhatósága s kezelése alatt álló elmebeteg kórház felállításának kérdése. — Azt hisszük, nem kell külön felemlítenünk eme elmebeteg kórház létesítésének feltétlenül szükséges voltát, elég megjegyeznünk, hogy e kórház létesítésével megszűnik ama a humanizmus és közbiztonság szempontjából szinte

bünszámba menő mizéria — hogy az országos tébolyda állandó tulzsfolttsága miatt oda fel nem vehető, akár közveszélyes, akár csendesebb elmebetegnek otthon, hozzátartozóik körében kénytelenek maradni. A városi kórházi bizottságnak egyik közelmúltban tartott ülésén vett felszólításhoz képest, Erreth Lajos kórházi igazgató főorvos, a kórházi bizottság mai ülésén előterjesztette az ujonnan építendő elmebeteg kórház tervrajzát és költségvetését, melyek szerint az elmebeteg kórház kétszáz beteg felvételére számítva a közkórházzal tőszomszédos püspökkert és a Horváth (Kokán)-féle kisajátítandó telkekre lesz felállítandó.

Az épület költségei:
Építési költség 298276 94 kor.
Központi fűtésberendezés . . . 24000 — kor.
Villany bevezetése 3000 — kor.
Ágyak és fehérnemű 71570 — kor.
A központi konyhaépület kibővítése 20000 — kor.
Telekkisajátítás 4000 — kor.

Ezen 456,846 94 koronát kitevő költség egy ötven év alatt törlesztendő 6 százalékos kölcsönből lesz fizetendő. Miután mindjárt az első évben oly jövedelem nem várható, mely a pontos törlesztést illetve kamatfizetést lehetővé teszi, az első 6 százalékos törlesztési részlet mindjárt a tőkébe beszámítandó lesz s így a felveendő kölcsönösszeg: 484257.75 koronát tesz ki.

Az elmebeteg kórház évi üzemköltségei:
a 48.425.75 korona kölcsön 6%-os részlete 29055.46 kor.
Egy főorvos fizetése 3000 — kor.
2 másod orvos fizetése 3000 — kor.
20 világi ápoló 4800 — kor.
10 irgalmas nővér 1680 — kor.
Egy irtok fizetése 1400 — kor.
Gyógyszerekre 3000 — kor.
A fűtés évi költsége 6000 — kor.
Világítás 4000 — kor.
Fehérnemű utánszerzés 8000 — kor.
Butorfelszerelés 1778 — kor.
Mosás 1000 — kor.
200 beteg élelmezése á 50 fill. 36500 — kor.
orvosok, ápolók, irgalmasok élelmezése 5474 — kor.
Tisztogatás 1000 — kor.

Ezen évi kiadás a szegénysorsu betegekért az állam által fizetendő egy korona ötven fillér s a jobb módú betegekért fizetendő mindenkor a kórházi ápolási díjnak megfelelő ápolási díjakból nyerne fedezetet. A számtásba vett kétszáz elmebeteg létszámának ép-ségben tartásáról az állam gondoskodik.

Záray Károly dr. és Maletter Rezső bizottsági tagok felszólalásai után a kórházi bizottság elhatározta, hogy e tárgyban akként tesz javaslatot, hogy az elmebeteg kórház létesítésének eszméjét elfogadja, a költségvetésben foglalt számadatokat a városi főszámvevővel átvizsgálattatja, a szükséges kölcsönösszeg megszerzésében a város segédkezet nyújt, szavatosságot vállal, azonban sem a netáni hiányokat nem fedezi, sem pedig nem előlegez semmit. Az ügy a közigazgatási bizottság elé kerül s ez terjeszti be a közgyűléshez.

Ezután még a közkórháznál szükségessé vált kibővítési munkálatokról (edényraktár, éléskamra, konyha, irgalmasok étkezője, cseleddlakások stb.) tett előterjesztést a kórházi igazgató-főorvos, mely kibővítési munkálatok 22108 korona 36 fillérbe kerülnének. Eme kibővítési munkálatokat, melyek egy része már az elmebeteg kórház költségelirányzatában is benfoglaltatik, az elmebeteg kórház épülésének idejére halasztotta el a bizottság.

Végül még a közkórház kazánkémenyének még 1898 ban (!) elrendelt felemelését hozta szóba az igazgató főorvos, ki az 1898-ban e tárgyban hozott végzés folytán egy semmitzi céget akart e munkálattal megbízni. Záray Károly dr. felszólalása folytán a bizottság a »partoljuk a hazai ipart« elvből kiindulva elrendelte, hogy e munkálatok teljesítésére

pályázatot hirdessen a város. A kéményemelési munkálatai az üzem beszüntetése nélkül esz-közleendő. Ezzel a bizottság ülése délutáni egynegyed egy órakor véget ért.

— **(Szarvasvadászat.)** A sásdi vadásztársaság folyó hó 11 én a tékesi és ligeti erdőben szarvasvadászatot rendez. Találkozás a vaszari jegyző volt présházánál reggel nyolc órakor, ugyanott ebéd egy órakor, melyről a vadásztársaság gondoskodik.

— **(A hadkötelesek névmagyarosítása.)** A belügyminiszter körrendeletben utasította a törvényhatóságokat, hogy a katonakötelesek névmagyarosításáról az illetékes hadkiegészítő parancnokságot is értesítsék. A hadügyminiszter tett ugyanis panaszt, hogy a hadkötelesek megmagyarosítják a nevüket s azután a hadkiegészítő parancnokságok hiába keresik az illetőt.

— **(Szerencsétlenség a szecskavágónál.)** Mint kocsolai tudósítónk írja, egy ottani, Varga Ferenc nevezetű polgárnak két kis lánya játszani ment a felszerbe s addig-addig játszadoztak, mignem a szecskavágóhoz jöttek. A nagyobbik, 6 éves kis leány, fitogtatva, hajtani akarta a gépet, mire a kisebbik leányka is közelebb jött és a gép kerekeit piszkálgatta. De az éles kerék abban a percben megfordult, a kezéről a kis ujját teljesen levágta s még két másik ujját is erősen megsebesítette. A szerencsétlen szülők a sulyosan megsebesült kis leánnyal rögtön Dombóvárra siettek az orvoshoz, s valóban meghatározható volt a jelenet, midőn az egész testében remegő, sápadt arcú és vérrel borított kis leány pici kacsójának kis ujját édes apja lajblíja zsebéből huzta ki könyes szemekkel.

— **(Egyházi értekezlet.)** A külső-somogyi ev. ref. egyházmegye papi testülete értekezletet tartott Kőröshegyen. Ezen az értekezleten Katona Ferenc szőlődi lelkész és Fábrián Zoltán öszöbi lelkész tartottak felolvasást a lelkészeket érdeklő aktuális egyházi dolgokról. A megnyitó beszéd Bocsor Lajos esperes tartotta.

— **(Az új bankfiókok.)** Az osztrák-magyar banknak szeptemberben Kaposvárott, Kecskeméten, Szombathelyen, Újvidéken, Aussigban, Pardubitzban megnyitott új telepei már tekintélyes forgalmat értek el, különösen váltóleszámitásokban. A szeptember 30 iki bankkimutatás szerint első helyen áll Kecskemét 2.663 millió koronával.

— **(Az egerek.)** Ha tudnák a mezei egerek, hogy mi vár rájuk, bizonyára processzióval mennének valami szent helyre, hogy maradjon el a készülődő országos egérveszedelem. A földmivelésügyi minisztertől ered a fenyegető vesz egy körirat alakjában, melyet a törvényhatóságoknak s így Pécsnek is megküldtek. A körrendelet a mezei egerek ellen, óvintézkedésről szól. Figyelmeztetni kell a munkásokat — mondja többek között — hogy, ha a szántás alatt egereket látnak, amint a feltördített barázdából kiugrik, verjék agyon. A körrendeletnek a többi része is hasonló jó tanácsokat ad.

— **(Áthelyezés a honvédséghez.)** Tircka Károly, 52-ik gyalogezredbeli főhadnagy, a közös hadsereg tényleges állományából folyó hó 1-jével a m. kir. honvédség tényleges állományába áthelyeztetett.

— **(Betörők egy vasuti állomáson.)** Nagy-Dorogon a minap feltörték a vasuti állomás irodáját s a főnökknő összes ékszereit elloptak. Később az ékszereket egy zálogházban megtalálták.

— **(Meghalt egy szállófürtört.)** Nagy-Doroghról írják lapunknak: A közeli Földes pusztáról három fiatal leány ment vasárnap Paksra. Utjuk szállók mellett vezetett keresztül s az egyik meg nem állhatta, hogy egy fürtöt le ne szakítson. De ott termett a szállópásztor, megzalogolta s azzal fenyegette, hogy csendőrkézre adja. E szegyéntől annyira

megrémült a szegény leány, hogy felvette fehér ruháját s apja házában padlásán felakasztotta magát. Képzelték a szülők fájdalma, a kiktől ugyan ez nap vett bucsút besorozott fiuk.

— (Mérget ivott.) Ma délután öt órakor a mandula-utca 29. szám alatt öngyilkosság történt. Egy Csefko Erzsébet nevű asszony foszforoldattal megmérgezte magát s haldokolva szállították a városi kórházba. Tettének oka családi perpatvarban keresendő.

— (Jelentés a vízről.) A Tettye mai vizállásáról a főmérnöki hivatal a következőket jelent: a vizek telve vannak, a tettyei forrás vízszolgáltató képessége folyó hó 7-én reggel 990 köbm. és október hó 8-án reggel 985 köbm. volt.

— (A miniszter a háziiparért.) Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter kétezer koronát küldött Baranyamegye törvényhatóságának, mely összegből megyénkben háziipari tanfolyamokat állítanak.

— (Öngyilkos huszárorrmester.) A keszthelyi honvédszár laktányában, mint lapunknak írják, nagy riadalmat keltett tegnap reggel Vajda Imre honvédszárörrmester öngyilkossága. Szeretett egy keszthelyi leányt s a szerelemnek gyümölcse lett. Az örmester szívére vette a szegény leány sorsát s miatt bánatában agyonlőtte magát.

— (Küldöttség az igazságügy-miniszternél.) Somogyvármegye barcsi közigazgatási járása 25 községének előjáróiból álló küldöttség tisztelgett Plósz Sándor igazságügy-miniszternél, Széchenyi Imre gróf barcsi nagybirtokos vezetésével, a Barcson föllátható járásbírósa érdekében. A küldöttségben résztvett: Somsich Béla gróf, Széchenyi Frigyes gróf, Kremzír Mór földbirtokosok, Piszár Antal dr. ügyvéd, Valkó Gyula körjegyző, Barcs, Babócsa, Bolhó, Szentés, Szűk, Tarnóca, Darány, Homok-Szent György, Kálmánca, Gárdony, Dombó, Dráva-Tamási községek elöljárói. A küldöttség vezetője, Széchenyi Imre gróf, rántatott arra az anomáliára, hogy Barcson. Magyarország egyik legjelentékenyebb

kereskedelmi gócpontján, járásbírósa nincsen bár a vármegye azt már husz év óta sürgeti. A miniszter a küldöttséget előzékenyen fogadta s kijelentette, hogy a járásbírósa föllállítását elvileg elhatározta, föl is fogja azt állítani, mihelyt annak a községben való elhelyezésének kérdését eldöntötték s mihelyt a törvény keretében annak föllállítása lehetővé válik, a mi csak rövid idő kérdése.

— (A szabari gyilkosság.) Hofstetter János himesházi lakos már hosszabb idő óta rossz viszonyban élt a feleségével, szül. Szeidl Erzsébettel. A minap ismét összpörölt a házaspár s ekkor a férj ezt kiáltotta oda feleségének: „Még ma agyonütlek”. A szót csakugyan tett követte. Mert midőn az asszony aznap délelőtt Szabarra ment kóserhusért, férje utána sompolygott a szabari erdőig s itt megleste visszatérését. Tizenegy óra lehetett, midőn az asszony visszamenet a szabari erdőbe ért. A férje itt nekítámadt és több fejszecsapással leütötte. Röviddel a borzalmas tett elkövetése után arra menő himesházi emberek ráakadtak a vérben fetrengő asszonyra s abban a hiedelemben, hogy ez már meg van halva, jelentést tettek a himesházi előjáróságnak. Ez rögtön kisetett az erdőbe s mivel meggyőződött róla, hogy az asszony akkor még élt, Himesházára szállította. A szerencsétlen asszony azonban két órára rá meghalt.

— (Darányi miniszter a Balaton melléken.) A földmívelésügyi miniszter csütörtökön délután Szabó Imre, Vermes Béla, Purgly Sándor, Hajdu József, Ábrányi Kornél és Bezerédj István orsz. képviselők társaságában a Balaton mellékre utazott tanulmányútra. Siófokon a balatoni halászati részvénytársaság telepeit tekintette meg a társaság. Pénteken reggel Bogláról Badacsonyra rándult a társaság, ahol szintén a halászatot tanulmányozták. A badacsonyi szőlőhegy megtekintése után a miniszter Révílőpre, majd Balatonfüredre ment; ahol értekezlet volt a balaton-melléki szőlők rekonstrukciója érdekében.

Művészet, irodalom.

○ Október hatodika a színházban. Telt földszint és tele karzat, de bizony üres páholyok előtt folyt le az október hatodiki este a színházban. A zenekar Simándy karmester vezetése alatt precízül előadott nyitánya után — melyért a karmester megérdemelt tapsokban is részesült — felgördült a függöny s ott állt a színen a jogakadémia polgársága fekete szalonruhában, a társulat női és férfitagjai magyar öltözékben a szabadság szobra körül. A háttérben látható volt az aradi tizenhárom vértanú is. Váradi Antal „Tizenhárom” című alkalmi költeményét Cank Nep. János joghallgató, lapunk belmunkatársa szavalta mély érzéssel, művészi színezéssel, nagy és igaz hatást keltve. A szavaltat után rázendült a színpadon a „Himnusz” s a közönség állva hallgatta végig a magyar nemzet imádságát. Zúzó tapsvihar hangzott fel ezután, mely szólt úgy a szaválnak, mint a nagy hatással elrendezett előképnek s nem is szűnt meg, míg egymásután háromszor fel nem húzták a függönnyt s a közönség éljenezte, tapsolta a hazafias jelenetet, a mint egy alászálló angyal megkoszorúzta a vértanúk szobrát.

Katona József „Bánk bán”-ja került ezután színre. A címszerepet Szacsavay Sándor adta, sok helyütt igaz és természetes ábrázolásban, a miért bőven is aratott tapsokat. Alakítása azonban nem volt egyöntetű, fokozatosan fejlődő, hanem csak egyes részletei mutatták a teljes kidolgozást, míg több fontos rész egészen elmosódott Szacsavay játékában. Ez bizonyára annak az aggódó gondnak tulajdonítható, hogy maga is érezte mily súlyos nyomon odik rá a nehéz szerep és folyton örködött, vigyázott játékára. Hogy ez az egyöntetűség a fokozatos haladás rovására volt, ez nem is az ő hibája tehát: sőt mutatja, hogy lelkiismeretes, gondos színész, ki vakarattal pótolja a tehetségnek még nem eléggé erős, izmos voltát. Melindát Jeszenszky né játszotta, kinek drámai ereje szinte le volt nyűgözve ez ideálisan szép, de passzív szerep által. Elfogadható ugyan eléggé nyújtott alakítása, de mégsem tett oly hatást, melyet e

Pártoljuk a helyi ipart!

A következő cégeket ajánljuk a t. közönség figyelmébe:

Ékszerész- és óras ipar.

ENGESZER Miklós Pécs, Király-utca 6. Óras, ékszerész és ezüst-árak kereskedése és raktára.

WALLA Ferenc Pécs, Kossuth Lajos-utca 4. sz. Óras és aranyműves.

Fűszer- és gyarmatáru-kereskedés.

KERDL Lajos ezelőtt Berec Károly fűszer, bor, tea, rum, ásványvíz- és csemege-kereskedése Pécs, Király-utca 6. szám.

LEHNER Béla fűszer-, liszt-, gyarmat-, gyógyvíz- és terménykereskedése Pécs, Szigeti-országút 2. sz. A „Korona”-szálloda sarkán.

Fényképészet.

MARTON István fényképész Pécs, Múterem Ferenciek-utca 21.

Bádogos ipar.

ROMEISZ György Pécs, Bádogos-üzlet és vízvezeték berendezési vállalat. Kossuth Lajos-utca 7. sz. Műhely: Sörház-utca 2.

Divat- és rövidáru.

ANGYAL Samu Pécs, Király-utca 3. (Hajó szálloda) Legolcsóbb bevásárlási forrás úri-, női-, divat és rövid áru szakban.

LEGUJABB látképes levelezőlapok, rövid-, diszmut-, norinbergi és rőtös-árak legolcsóbban a Fecskénél. Schwarz Zsigmond Pécs, Király-utca 47.

Kőfaragó ipar.

SIREMLÉKEK a legnagyobb választékban és a legolcsóbb árak mellett csakis Ifj. Vogl Jánosnál kaphatók. Pécs, vásártér.

Ruházati ipar.

WINTER Károly Pécs, Király-utca 2/3. Uri divat szabó.

KESZ férfi ruha-áru. Legolcsóbb bevásárlási forrás „Első bécsi férfi- és gyermekruha-raktár” cég. Pécs, Király-utca, városház-épület.

Kefekötő ipar.

HOLECSEK Péter kefe- és ecset-készítő. Király-utca 26. sz.

Cipész ipar.

MÜLLER Sándor cipész-üzlete és műhelye Pécs, Hal-tér 1. sz.

Élelmezés.

COPF János sütődéje Pécs, Kossuth Lajos-u. 18.

DONNER József lisztkereskedő Pécs, Kossuth Lajos-utca 10.

Lakatos ipar.

MESTRITS Jenő Pécs, Király-utca 38. Épület- és műlakatos. Specialista rácsmunkákban.

Mulatóhelyek.

AZ „OTTHON” kávéházban minden vasárnap és csütörtökön katonazene. Hétfőn, szerdán és pénteken Ifj. Kórodi Gyula. kedden és szombaton Rác Gusztó és Somogyi Zsigmond zenekara működik.

BEDŐ-kávéházban és a Secsió sörözőben naponként Rác Gusztó és Farkas Sándor zeneestéje.

ROYAL kávéházban minden kedden, szombaton és vasárnap cigányzene.

DOLLINGER András. Hétféjedelem szálloda. Minden csütörtökön és vasárnap cigányzene.

Diszkertészet.

NOWOTARSKY A. és fia kertészetében Pécs, Munkácsy-utca 20. Izléses virágkötészet, legnemesebb gyümölcsfák, legjobb veteménymagvak.

Asztalos ipar.

DINESZ György épület- és butor-asztalos Pécs, Kossuth Lajos-u. 11. Ugyanott butorraktár.

STEINER Gyula épület- és butorasztalos Teréz-utca 10. sz. Szolid munka. Olcsó árak.

Vízvezeték-szerelők.

ROMEISZ és Mestrits Pécs, Sörház-utca.

Házhelyek.

SZÉP háztelkek Alsó malom-utca 7. sz. alatt eladó. Bővebbet Munkácsy-utca 20. sz. alatt.

szerepben tán kisebb tehetségű, de egyénisé gével jobban beleillő szereplő elérhető volna. Gertrudisz *Agh Iona* volt s mondhatjuk, hogy ilyen jó Gertrudiszt színházunkban még nem láttunk. Nemcsak királynői termete és megjelenése, de játéka is nagy hatást keltett. Hasonló jó volt *Delli Lajos*, ki Biberach szerepét dicséretesen játszotta meg. *Petur* bánt *Vágó Béla* adta. Vele csak úgy voltunk, mint Szacsvey Bánk bánjával. Láttuk a nagy igyekezetet, a gondos tanulmányt, a hatásra leső játékot, de nem vettük észre az egyöntetű alakítást. Nála is egyes részletek teljesen elveszték; így például a hatásos »Le a királyi székéből asszonyom!« mondást minden színezés nélkül ejtette s bizony úgy, hogy csak az első sorokban ülők hallották meg. Ottót *Rajs Ödön*, *Zsidorát Simon* Mariska játszották igen jól. *Tiborc* szerepében *Németh János* is elég jót nyújtott.

A mellékszereplők nem rontották a hatást; a rendezés is jó volt, bár a darabot kissé meghúzták. Node legalább féltizenegyre végetért az előadás. (→)

○ **Szulamith.** Ez idén már másodszor került színre a héber daljáték s vasárnap délután lévén, nagy közönséget vonzott. Ezuttal is ki kell emelnünk *Szirmay Olga* Szulamithját, melyet most is nagy gonddal játszott meg s olyan szépen énekelt meg, mint az előbbi vasárnapon. Kiemeljük mellette *Mezey Andort*, ki partnerével sokszor rászolgált a felzúgó tapsra. *Szekula Sárika* is szépen játszott. A kérők ugyancsak megnevezték a publikumot. Zingitangot *Nádassy József* adta jó kedvvel. *Kozma* egyetlen énekszámát, a *Kol Nidret*, hatalmasan kivágta. Kedvesen táncolt *Komlóssy Ilonka*. Ugy látszik, a Szulamith még mindig vonz.

○ **Ingyenélők.** Este szintugy megtelt a színház, mint délután. Az Ingyenélőket, *Vidor Pál* népszínművét adták. *Németh János* Boross korcsmáros szerepében igazán elemében volt. *Oláhné* s *Komlóssy Ilonka* is jól eljátszották kicsiny szerepeiket. *Rajs Ödön* és *Füredi* alakították az ingyenélőket — tegyük hozzá — elég sikerrel. *Füredi* kissé unottan játszik, mintha nem tudna belemelegedni, pedig tehetsége van neki. *Rajs Ödön* pedig egy két helyen a túlzásba vitte. *Szacsvey* a rendőr szerepében természetesen alakított. *Jessenszky* szenvedélyes varróleányt mutatott be, de a szenvedélyes hév kitörését nem vitte túlzásba. Együgyű talusi anyókat adott *Nagy Vilma*. *Kozma* István igazán *Fürge Jani* volt. Eleven, jókedvű volt *Gergely* Gizellával együtt, ki most egészen más oldalról mutatta be magát, mint a Bőregérben. Bár hangja nem elsőrendű, népdalokra mégis jó s játéka pedig, ahhoz igazán gratulálunk. Minden mozdulata maga volt a naivság, a természetesség. Nagyon kedves volt *Sári* szerepében, sok tapsot is kapott érte. A »Csengő érc dalkör« tagjai: *Nádassy Delli*, *Nagy Dezső* és *Éltető* óriási hatást értek el úgy maszkjukkal, mint énekükkel, ha ugyan szabad azt éneknek nevezni. A karzatot teljesen meghódították, az tombolt örömben s elismerésével kitüntette a négy dalárdistát. (C.)

Országgyűlés.

A képviselőház ülése október 8-án. (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) A képviselőház a hosszú nyári szünet után ma tartotta első ülését, melyen *Percel Dezső* elnök bejelentései során bemutatta a kvóta döntésről szóló miniszterelnöki átiratot is. Ezt *Kossuth* Ferenc indítványára annak idején napirendre tűzték.

Ezután *Szell Kálmán* beterjesztette a konzuli illetékekről szóló törvényjavaslatot, *Fejérváry Géza* honvédelmi miniszter pedig a magyar honvédségnek a galíciai hadgyakorlaton való részvételéről szóló jelentést.

Polcner Jenő: Vád alá kell helyezni!

Szell Kálmán javasolja, hogy szerdán vegyék tárgyalás alá a gazdatisztek és birtokosokról szóló javaslatot.

Ezután *Lukács László* pénzügyminiszter mondta el pénzügyi exozéját s beterjesztette a jövő évi költségvetés javaslatát, melyet a tárgyalás alá már elkészített javaslatok után kér napirendre tűzteni.

Rakosvky István kérde, hogy a tárgyalandó javaslatok között ott van-e az inkompatibilitási javaslat. Ez sürgős megoldásra váró rákötés.

Szell Kálmán kijelenti, hogy az inkompatibilitási javaslatot még ez az országgyűlés le fogja tárgyalni.

Polonyi Géza a javaslat elkészítésére kiküldött bizottságot az elnök útján kívánja megsürgettetni munkálatának beterjesztésére.

Szell Kálmán ezt helytelennek tartja, mert a bizottság már dolgozik a javaslaton. Igéretét meg fogja tartani. (Zajos helyeslés jobbról.)

Polonyinak a miniszterelnök kijelentésére tett reflexiója után *Madarász József* a tanítói fizetések rendezését sürgeti.

Ezután a Ház a miniszterelnök által javasolt munkarendet elfogadta. Legközelebbi ülés szerdán lesz.

Folyószám 11. Idénybérlet 11. Páratlan bérlet.

Nemzeti színház.

Ma, kedden, október 9-én.

A minta férj.

Vigjáték 3 felvonásban. Irta. Valabreque Albini. Fordította Kövessy.

Személyek:

Malivand	Vágó
Aurora, neje	Oláhné
Jonvetin Alfréd	Füredi
Leonie	Komlóssy
Clementina	Kende.
dr. Tibauair	Rajs
Klára	Simon
Viktor	Delli L.
Felicia	N. Takács
Mancerilla	Nagy D.

Holnap, szerdán, október 10-én.

Bar Kochba.

(A csillagfia.)

Goldfahden történelmi héber daljátéka.

Csütörtök: Ugyanaz.

Péntek: A Stomfai család.

Szombat: Rigoletto.

TÁVIRATOK.

A szombathelyi püspök állapota. (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) *Hidassy Kornél*, szombathelyi püspök állapota aanyira javult, hogy felgyógyulásában biznak.

A perzsa sah Budapestén. (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) A perzsa sah tegnap délután Konstantinápolyból visszaérkezett Budapestre. Ma áthajtatott Budára s fölment a Gellérthegyre, a honnan gyönyörködött Budapest szépségében.

— **Hirtelen halál.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) *Rittler Hugó* a rossitzi bányatársaság központi igazgatója ma Segengottesben szívszélhűdés folytán meghalt.

— **A khinai háboru.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Saughaiból jelentik, hogy 8000 khinai katona dél felé

tart, hogy a nagy csatornán át a déli csapatokhoz csatlakozzék. Az idegen csapatok készenlétbe helyezkedtek, hogy a támadást visszaverjék.

Li-Hung-Csang Tiencsinből Pekingbe utazott.

— **Bucus a Ferencvárosban.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Tegnap tartották meg a főváros IX. kerületében a régi szokásokhoz híven a plébánia védő szentjének Szent Ferecnek nevenapját részvétellel s egyházi ünnepekkel. A Bakács-teret, a mely valóságos sátorváros volt, már kora reggel előzőlőtte az ünneplőbe öltözött polgárság meg gyerekekkel, a mely a színes dudákkal, sipokkal, trombitákkal, éktelen zajt csapott. A Ferenc-téren tömérdek körhinta, bábszínház, sőt cirkusz is volt, a melyek között egész nap hullámozott a nép. Délután megkezdődött az igazi mulatság, a tánc, meg a kuglizás, az apró kis korcsmák tömve zsufolva s a csönd csak a reggeli órákban állt helyre. Az egyházi rész a plébánia templomban folyt le. Fél 9 órakor *Fertő Rikárd* segédlelkész német prédikációt tartott s utána csöndes mise volt. Ez volt az egyedüli német nyelvű istentisztelet az egész napon át, a mi örvendetesen bizonyítja a kerület magyarosodását. Fél 10 óra körmenet volt, melyet *Bán Sándor* plébános helyettes vezetett, utána pedig remek szónoklatot tartott. Tíz órakor kezdődött a zenés nagymise, a melyen a szertartást szintén *Bán Sándor* végezte nagy papi segédlettel. Fél 12 órakor csöndes mise volt magyar énekkel, s 4 órakor letenyével fejezték be az ünnepség sorozatát. Delben díszbéd volt a plébánián, a melyen a papságon kívül az előkelő polgárok közül számosan vettek részt.

— **Exhumált művész.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) *Slavik József* az annak idején nagy hírnévnek örvendett és Budapesten élt cseh hegedűművész 1833 óta a kerepesi-uti temetőben alussza örök álmát. A sirkertnek ezt a részét az új temetőrendezés folytán kiüritik, a minek következtében az itteni cseh egyesületek közt mozgalom indult meg, az oly korán sirbadólt művész földijük tetemének az új temetőbe való átszállítása érdekében. A kegyeletnek ez a szép aktusa vasárnap délután ment végbe nagy részvét és megfelelő ünnepélyességek mellett.

— **Schossberger Zsigmond báró temetése.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) A tegnapelőtt elhunyt tornyai *Schossberger Zsigmond* bárót vasárnap délután temették nádor utcai házából Budapesten óriási részvét mellett. A gyászház udvarát emeletnyi magasságban fekete draperiák borították, melyekre itt-ott rá volt tűzelve a Schossberger-család színes cimere. Három órára volt kitűzve a temetés, de már jóval előbb egybegyűlt a gyászoló közönség, melynek soraiban voltak: *Zichy Nándor* gróf, *Falk Miksa*, *Lánczy Leo*, *Mesei Mór*, *Neumann Armin*, *Wolfner Tivadar* orsz. képviselők, a pesti izr. hitközség *Köhner Zsigmond* vezetésével, lovag *Falk Zsigmond*, *Hüttl Tivadar*, *Ormódy Vilmos*, *Neuschloss Marcel*, *Veigelsberg Leo*, a hatvani *Deutsch*-család tagjai, továbbá több testület: a szülők házának, a zsidó fiu-árvaháznak küldöttsége, a kereskedelmi akadémia vezetősége *Névy László* igazgatóval az élén és a kereskedői és pénzügyvilág számos előkelősége. A gyászdalokat *Lászarus* főkantor vezetésével a templomi kar énekelte, a gyászbeszédet *Kohn Sámuel* dr. főrabbi mondta, válaszolva azt a munkában gazdag életet, a melyet az elhunyt megfutott s azt a társadalmi pozíciót, amelyet szorgalmával kivívott. Négylovas gyászhintóra tették azután a korporsót s a menet megindult a kerepesi temetőbe. A halottaskocsit két koszorúkkal dúsan megrakott kocsit követte. A gyászmenet utvonálán ekkortájt nagy tömeg várta a perzsa sah érkezését.

Tűzoltók kongresszusa. (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Az országos tűzoltó szövetség tegnap délelőtt 10 órakor tartotta elnökségi ülését Kék Lajos elnöke alatt az országos tűzoltó szövetségnek Budapesten Kossuth Lajos-utca 8. sz. a. titkári helyiségében. A gyűlésen jelen voltak dr. Óváry Ferenc orsz. képviselő az országos tűzoltó szövetség alelnöke, továbbá dr. Bulyovszky Aladár belügyminiszteri titkár, dr. Szily József, az orsz. tűzoltó egyesület titkára, Barabás István, Breuer Szilárd, Markusovszky Béla, Szabó Gyula, Vida Pál, Scossa Zoltán, Eckert Sándor, Tomcsányi Béla, Szokoly Ignác, Lukács Gyula elnökségi tagok és előadók. Kék Lajos elnök megnyitva a gyűlést, üdvözölte a megjelenteket s vázolta előttük a mai ülés feladatát. Az elnöki megnyitót után dr. Óváry Ferenc alelnök olvasta fel írásbeli jelentését a 258 községben megejtett tűzrendészeti vizsgálatok eredményeiről. Az ülés tagjai a jelentést helyeslőleg tudomásul vették. Óváry dr. alelnök ezután lelkes szavakkal emlékezett meg az országos tűzoltó szövetségnek buzgó titkáráról, dr. Szily Józsefről, a ki most ünnepli titkári működésének 20-ik évfordulóját. A jubiláns ügybuzgó titkár az ülés tagjai megjelenezték s jó kívánataikkal halmozták el. Ezután áttértek a tulajdonképeni tárgysorozatra. Dr. Szily József titkár ismertette először a belügyminiszterhez intézendő memorandum szövegét, a melyet az ülés tagjai beható tárgyalás alá vettek. Breuer Szilárd pedig az általa készített és kidolgozott tűzrendészeti törvényjavaslat szövegét mutatta be. A javaslat egyes pontjait az ülésen jelen voltak beható megvitatás tárgyává tették. Végül elhatározták, hogy úgy a memorandum, valamint a tűzrendészeti törvényjavaslat szövegét egy deputáció révén juttassák a belügyminiszter kezei közé.

Csaló a pusztán. (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) A székesfehérvári rendőrség átirata szerint a Tárnok községhez közel eső Etvir pusztán intézőjéhez beállított egy középtermetű barna fiatal ember, a ki a »Budapesti hírlapegyesület« (?) részéről egy báró Kalapis György névre kiállított szabadjegyet felmutatva, nagy bőbeszédűséggel elmondta, hogy a környéken egy becsületbeli ügye elintézése érdekében jár, egyúttal hátsólovat is kért, hogy hamarabb mehessen a közeli Simon-pusztára. Az intéző egy kocsis kíséretében oda is adta a lovat s a Simon-pusztára érve az előbbi módon ismeretséget kötve egy fiatal gazdászszal, tőle 40 koronát, majd annak tisztí ruháját kérte kölcsön. Ezek után a hátsólovával együtt megszökött. A huszársizmat viselő csaló valószínűleg a fővárosba ment s ott Rudolf Ritter von Hochstaller név alatt folytatja csalásait. A gazembert a rendőrség mindenfelé keresi.

Hirtelen halál. (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Özvegy Wessely Józsefné tegnap Budapesten, Óhaj-utca 1. szám alatt levő lakásán hirtelen rosszul lett, összeesett és meghalt. Holttestét, a halál okának megállapítása céljából, az orvostani intézetbe szállították.

Elmebajos az utcán. (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Budapesten a nádor utcának a Széchenyi tér felé eső végén tegnap este egy zavart viselkedésű férfi vonta magára a járókelők figyelmét, a ki önmagával hangosan beszélgetett, majd görcsös zokogásban tört ki. A közeli rendőr a közönség figyelmztetésére bekísérte a főkapitányságra, a hol kiderült a szerencsétlenről, hogy közveszélyes elmebeteg. A rendőrorvos bevitette a tébolydába, a hol azután megállapították, hogy az illető Leopold Henrik 46 éves aradi könyvvezető.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések.

Egy szoba és konyhából

álló lakás kiadó

Percel-utca 35. számú házban.

Nagy választék:

Finom minőségű kávékban;
Minden nap friss prágai és kassai
sonka, főtt és nyers,
Tiszta fehér rózsa méz,
Finom színházi csokoládé cukorka,
Mindennemű első rendű likőrök,
Francia és magyar cognac,
Valódi angol tea rum,
Patavia Arák fehér rum,
Chinai és orosz tea-keverék,
Cabos-féle tea-sütemény,
Suchard-féle csokoládé és cacao
stb. stb.

Kapható:

Bayer Ferenc

fűszer- és csemege kereskedésében

Pécs Széchenyi-tér 8. sz.

39.363.

1900.

Hirdetmény.

A városi közkórháznál 1900. november hó egytől egy évre szükséges liszt és 1901. január hó 1-től egy évre szükséges zsemlye szállításának biztosítása iránt.

Pécs város gazdasági tanácsstermében 1900. évi október hó 18-án d. e. 9 órakor zárt ajánlati tárgyalással egybekötött nyilvános árlejtés tartatik.

Felhivatnak tehát pályázók, hogy 200, illetve 100 korona bánatpénzzel felszerelt zárt ajánlataikat legkésőbb 1900. évi október hó 17-ének déli 12 órájáig a polgármesteri hivatalnál nyújtsák be, vagy a bánatpénz letétele mellett a szóbeli árlejtésen vegyenek részt.

A vállalkozási feltételek a gazdasági tanácssteremben naponként d. e. 9-től 12 óráig betekintheők,

Pécs, 1900. évi október hó 5.

A város Tanácsa.

A Harkányi uradalmi fürdőtelepen levő épületek és szálloda 1901. január 1-től kezdődőleg három évre bérbeadó.

Írásbeli ajánlatok az uradalmi felügyelőséghez Siklósra intézendők.

8722. sz.

Tkvi. 1900.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Farkas Valéria pécsi lakos és társai végrehajthatónak Markus Antalné végrehajtást szenvedő elleni 84 kor. és 1900 kor. tőke követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvényszék és a pécsi kir. járásbíróóság területén lévő Pécs szab. kir. város határában fekvő s a pécsi 4733. sz. betétben 1639/10. hrsz. 8. Ö. i. számú házra 3150 kor. becsárban, mint kikiáltási árban az árverést elrendelte s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1900. évi október hó 30-ik napján d. e. 10 órakor a kir. törvényszék árverési helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 315 kor. összeget készpénzben, vagy az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kikiáltott kezéhez letenni, avagy az 1881: 60. t.-cz. 176. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Pécs, 1900. évi szeptember hó 11-én.
A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Bogyay Pongrácz,

kir. törvényszéki bíró.